

FOAIA DIECESANĂ

Organ al Eparhiei gr. or. rom. a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:	Prețul inserțiunilor	Correspondințele se adresează redacției „FOAIA DIECESANĂ”
Pentru Austro-Ungaria pe an 10 coroane	Pentru publicațiuni oficiale, concurse edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150	iară banii de prenumerațiune și inserțiunile la
pe 1/2 an 5 „	de cuvinte 6 cor, până la 200 de cuvinte 8 cor.	ADMINISTRAȚIA
„ - România și străinătate pe an 14 franci	de aci în sus 10 coroane	Librăriei și Tipografiei diec. în Caransebeș
pe 1/2 an 7 „		

Nr. 110 B 1094

Cătră Onorabilii membrii ordinari și ad hoc, preoți și mireni ai sinodului protopresbiteral gr. or. rom. din protopresbiteratul Vârșețului

Prin decisul Venerabilului Consistor diecesan ddto 13 Februarie 1903 Nr. 515 Pl. s'a dat subscrișului onorifica însărcinare a conduce actul alegerii de protopresbiter în tractul protopresbiteral al Vârșețului. Deci acum după ce s'au îndeplinit toate cele prescrise pentru săvârșirea acestui act, am onoare a convoca și a declara de convocat sinodul protopresbiteral al Vârșețului pentru alegerea protopresbiterului pe *Luni 20 Septembrie (3 Octomvrie) 1904 la 11 oare a. m. în sala cea mare a hotelului Baross din Vârșet.*

Sânta liturgie cu chemarea Duhului Sânt se va celebra în aceeaș zi la 9 oare a. m. în biserica parohială din comuna *Ritișor.*

Caransebeș în 26 August 1904.

Andrieu Ghidiu

protopresbiter ca comisariu consistorial

Spicuri din istoria bisericii gr. orientale din Austro-Ungaria

După pacea dela Passaroviț încheiată la 21 Iuliu 1718 Austro-Ungaria și-a estins hotarele sale peste tot Bănatul timișan, peste o parte a Munteniei așa numită Olteția acum numită Valahia Cesaricească și preț tot ținutul din Sârbia dela Belgrad până la râurile Timoc și Morava.

Prin această noauă aquisițiune de teritor în imperiul Austro-Ungar se aflară două Metropolii, greco-orientale, una la Carloveț în persoana Metropolitului Vichentie Popoviciu și una la Belgrad în persoana Metropolitului Moise Petroviciu. Și una și alta cu drepturi de independență.

Metropolitului Moise Petroviciu i-se recunoaște titlul de Metropolit și din partea Austriei prin diploma confirmațională de datul 10 Septembrie 1718.

După spusele d-lui Vichentie Babesiu, Metropolitul Carlovețului Vichentie Popoviciu în urmarea unui morb, a devenit mut și i s'a dat în anul 1718 de coadjutor Metropolitul Belgradului Moise Petroviciu.

La anul 1720 împăratul și regele Carol au aflat de lipsă a regula, a limita jurisdicțiunea fiecărei Metropolii greco-orientale esmițând o patentă de estenziune a fiecărei Metropolii de dtto Viena 16 Novembre 1720; așa că sub dependența Metropolitului Moise Petroviciu se subordinează: Episcopiile Timișoarei-Lipovei, Caransebeș-Mehadia-Vârșețului, Rimnicului și Valjevo; Metropoliei Carlovățului se subordonează episcopiile Aradului-Ienopolea, Buda, episcopiile din Slavonia Costainița și Carlstadt.

Din considerațiuni politice s'a aflat cu cale ca să se strămute Mitropolia dela Belgrad mai încoaci în Austro-Ungaria într'un loc mai sigur și potrivit, sub privirile autorității militare; loc mai potrivit ca *Timișoara* nu era. Aici era concentrată întreaga autoritate militară și civilă dependente direct de Curtea de Viena.

Drept aceea Curtea din Viena pe la anul 1721 scrie administrațiunii Camerele-provinciale din Timișoara, ca să se facă dispozițiunile rețerute ca Metropolitul Belgradului Moise Petroviciu să se înstaleze cuviincios în orașul Timișoara.

Administrațiunea din Timișoara în 11 Aprile 1721 și scrie mai departe, făcând cunoscut

tuturor submanuatelor administrațiuni camerale-districtuale, după aceea Episcopului Timișoarei Ioanichie Vladislaeviciu precum și episcopului Vârșetului, că Mitropolitul Belgradului Moise Petroviciu în calitate de Metropolit este strămutat în Bănat. Instalarea acestuia în Timișoara se va întâmpla în 22 Aprilie 1721. Deci este invitat oficios, ca fiecare episcop cu preoții săi să ia parte la instalare; iară oficiile districtuale să ordoneze oberchinezii și chinezii de pe sate a lua parte la aceasta instalare. (Act. în „Országos levéltár Budapest, secțiunea: Temesvári adminisztracziái levéltár. Publicat prima oară de Barothi în *Adattár*: vol. II pag. 132).

Pentru susținerea acestui mitropolit s'a sistematizat prin înaltul decret împărătesc din Viena de dtul 1 Aprilie 1724 o dare nouă: fiecare oberchinez e silit a plăti mitropolitului doi galbeni, iară chinezii sunt siliți a plăti numai un galben în fiecare an pentru Mitropolit.

Tot pe același timp în 1725 administrațiunea districtuală a Timișoarei raportează administrațiunii provinciale-camerale, că ce fel de groaznice presuimi fac preoții, ba chiar și episcopii asupra poporului, căroră nu le voesc a plăti competențele atât în bani gata, cât și în naturale, cum îi zălogesc și le vind și cele mai neapărate utenzilii de traiul vieții, închid bisericile de cătră credincioși, ba chiar nici tajnele legii nu le administrează credincioșilor.

După aceea Moise Petroviciu a umblat prin Viena și iarăș a mers la Belgrad când s'a ales și de Mitropolit al Carlovețului în congresul dela 16 Martie 1727.

După alegere a șezut mai mult timp în Belgrad când muri în 27 Iulie (Picot E. pag. 108). Congresul care chiar era pe acel timp adunat în Belgrad cu moartea mitropolitului se dizolvă alegând de administrator mitropolitan pe Episcopul Timișoarei Nicolae Dimitrieviciu cu totalitatea voturilor. De acum înainte Dimitrieviciu se titulează: Mitropolit ca următor legal al lui Moise Petroviciu. Ceialalți Episcopi conduși de egoism nu au voit al recunoaște ca atare dar el nici nu a obținut înaltă aprobare sacratisimă (Szavits E. Der Serbisch-Ungarische Aufstand von I. 1735 Leipzig 1876 pag. 6—7).

Mai târziu congresul adunat în Carloveț la 1731 alege pe Episcopul Aradului Vichentie Ioanoviciu de Mitropolit carele își obțină înalta confirmare în 24 Iulie 1731.

În istoria bisericii gr. orientale din Austro-Ungaria mai aflăm și alte împrejurări volnice, precum episcopii unor dieceze ca d. e. ai Timișoarei administrând provizor, spontan, Mitropolia Carlovețului se titulau de Mitropolii ai Timișoarei ca urmași ai Mitropoliei Timișorene alui Moise Petroviciu care residase câțiva

ani în Timișoara (1721—1726) în calitate de Mitropolit al adoaiei Mitropolii greco-orientale în Austro-Ungaria afară de Episcopul Timișoarei Ioanichie Vladisavleviciu (?) (1710—1722 1726 ?) cam pre la anul 1721—4, ca să aibă titlu a încasa dela populațiunea greco-orientală taxa Mitropolitului de doi galbeni de fiecare oberchinez și un galben dela fiecare chinez.

Unul ca acela era Episcopul Timișoarei Nicolae Dimitrieviciu (1726—1744) care a urmat lui Ioanichie Vladislaeviciu în scaunul Episcopesc al Timișoarei. Nicolae Dimitrieviciu a fost Episcop al Vârșetului dela anul 1725 până la 1726 iară dela anul 1726 pre lângă dieceza Vârșetului au mai căpătat și Episcopia Timișoarei.

Acesta precând era morbos Mitropolitul și după moartea Mitropolitului dela Carloveț întâmplată în Iulie 1730 ca Episcop al Timișoarei administra Mitropolia din Carloveț până la îndeplinirea ei legalmente în persoana episcopului Aradului Vichentie Ioanoviciu în 24 Iulie 1731.

În 13 Februarie 1737 se încredințează de coadjutor pre lângă mitropolitul bolnăvicios, Episcopul Timișoarei Nicolae Dimitrieviciu (L-topis Matices Srpske Novumzad 1900 gniga 204 pag. 175) După moartea lui Vichentie Ioanoviciu întâmplată la anul 1737 Iunie 6, iarăș episcopul Timișoarei Nicolae Dimitrieviciu administrează Mitropolia Carlovețului precum ne spune Nicolae Tincu Velia, (Istoria pag. 121) până ce guvernul încontra voinței clerului sârbesc confirmă pre emigrantul Patriarh de Ipec Arsenie al IV-lea Siacabent (1741—1748) în Octobrie 1741 de Mitropolit al Carlovețului. Care împrejurare au adus în mare confuziune pe istoricul Nicolae Tincu Velia; după cum reiese din Istoria sa bisericească.*

Căci dânsul atribuea lui Nicolae Dimitrieviciu titlul de Mitropolit al Timișoarei independent de Mitropolia Carlovețului ceea ce este mare rătăcire și absurditate.

(Va urma)

Când s'a întemeiat orașul Caransebeș și ce știm din trecutul lui?

Consistoriul diecesan.

Consistoriul diecesan de prezent e compus din un președinte, care este episcopul, vicariul sau încredințatul său, din un secretar și din patru

* Aici află demn de pomenit cumcă Sava Mitropolitul Belgradului 1656—1686 din Ienopolea au guvernat Mitropolia sa. Și numai pre la 1658 când Ienopolea au căzut în mâinile Turcilor au mers în centrul Mitropoliei la Belgrad. Dr. Szentklaray Jenő csanádegyházmegyey Plebaniáktára I Temesvár 1898 pag. 457.

asesori ordinari, între aceștea 2 la senatul bisericesc 1 la senatul episcopesc și 1 la senatul școlar. Afară de acestea mai sunt și asesori onorari. La senatul strict bisericesc sunt opt, în senatul școlar sunt nouă și în senatul episcopesc asemenea sunt nouă asesori onorari, cari la învătarea episcopului se întrunesc atunci, când e vorba a se decide asupra unei chestiuni mai importante.

Consistoriul în forma de față funcționează dela anul 1870, când s'au pus în praxă dispozițiunile statutului organic. Încât privește trecutul Consistorului diecesan, în forma sa cea veche sa inactivat la 1775, sub episcopul Vichentic *Popovici*.

După reînființarea episcopiei, consistoriul a funcționat tot după sistemul cel vechiu.

După reînființare prima ședință s'a ținut în 23 Septembrie 1865 cu protopresbiteri celor șese districte curat române, apoi cu asesorii consistoriali onorari români din parochiile curat române, asesori numiți mai nainte sub episcopul Kengyelacz. În ședința aceasta s'au ales înainte de toate administratori protopresbiterali și adecă pentru al *Vârșetului*, al *Palancei* și *Bisericii Albe*, al *Ciacovei* și al *Panciovei*, în cari protopresbiterii erau sârbi și ca atari au rămas sub ierarhia sârbească. Au fost aleși administratori și mai târziu numiți protopresbiteri în locul protopopului *Filip Trandafiroviciu* al *Vârșetului* a fost ales *Nicolae Tincu Valea* fost profesor, paroch în *Secaș*, în locul lui *Lazar Stefanoviciu* al *Bisericii Albe* a fost ales *Iosif Popoviciu* paroch în *Iam*, în locul lui *Constantin Arsenieviciu* al *Panciovei* a fost ales *Simeon Dimitrieviciu* paroch și fost membru al Apelatorului din *Carloveț*; administrator al *Ciacovei* a fost ales preotul fără de parochie *Ioan P. Seiman*. Fiind grav bolnav protopopul *Caransebeșului*, în locul lui a fost numit administrator *Nicolae Andreeviciu*, antecesorul protopopului actual.

În ședința aceasta a fost ales și secretariul și fiscul consistorial la început fără remunerațiune. Secretariu a fost ales *Ioan Bartolomei*, iar fisc a fost ales binemeritul în Domnul adurmitul *Aureliu Maniu*. În fine tot în aceasta ședința memorabilă s'a dispus și transferarea dela *Vârșet* la *Caransebeș* a institutului teologic român.

Activitatea mai departe a Consistoriului de aci înainte stă în strictă legătură cu activitate persoanelor, a episcopilor, a secretarilor și a asesoriilor referenți.

Activitatea episcopilor am aprețiat-o. Ne luăm voia a apreția și activitatea celorlalți bărbați, cărora le-a revenit meritul să fie condus sau să conducă afacerile diecesei — ficsând totodată și datele biografice ale acestor bărbați pentru ca să nu fie date uitării.

Până la alegerea asesoriilor ordinari toate afacerile diecesei cu o putere de activitate extraordinară le-a condus secretarul diecesan *Ioan Bartolomei* mâna dreaptă a fericitului *Ioan Popasu*, fără de care pe lângă toată genialitatea, zelul și energia sa, abea ar fi putut învinge greutatețile începutului, așa, că după *Ioan Popasu* în a doua linie lui *Ioan Bartolomei* îi revine meritul a fi organizat dieceza reînființată; numai sârguința și activitatea rară, zelul alimentat de iubirea de neam, și agerimea spiritului acestui bărbat, a putut să facă să se realizeze planurile geniale ale nemuritoriului *Popasu*, în deosebi în certele și luptele înverșunate, ce s'au purtat la despărțirea de sârbi sa arătat de valoare neprețuită elasticitatea și vivacitatea spiritului său.

(Va urma)

Lecțiuni din Religieune

„Dr. P. Barbu, Istorieare biblice... Testamentul Nou“.

29. Magii dela răsărit

Matei 2, 1—29.

Țința 1. Cum au venit magii dela răsărit la Isus.

I. Ce știți despre ei? De unde au venit ei? La Isus? Patria lor se află spre răsărit dela *Canaan*, — *Babilonia* și *Asiria*. Ce înțelegem sub numirea de „magi“? Bărbați învățați, cari ceteau de pe stele, — astrologi...¹ De unde puteau avea ei cunoștința, că va veni „Mântuitorul“ — „Mesia“? Dela Iudeii cari au locuit și locuesc în țerile lor (exil) și la cari se păstra încă vechea profecie, că se va naște un Rege din poporul *Israelitean*, care Rege va aduce mântuire atât Iudeilor cât și Păgânilor. Cine le-a spus lor, că s'a născut Isus? Ce au adus ei lui Isus?

Dar oare unde îl vor fi găsit ei pe Isus? Noi știm, că Isus s'a născut în *Vitleem*. Unde locueau *Maria* și *Iosif*? În *Nazaret*. Pentru ce veniseră ei în *Vitleem*? Ca să se serie... Atunci însă se întâmplă nașterea lui Isus. *Iosif* și *Maria* deci nu puteau să locuească în *Vitleem*; de ce? Casa lor era în *Nazaret*. Deci după ce s'au scris... și după ce la 40 de zile dela naștere au dus pruncul la biserică, — ce au făcut? S'au dus earăși la *Nazaret*. Peste puțin timp însă *Iosif* și *Maria* se hotărâră să plece și să vină ca să locuească în *Iudeea* lângă *Vitleem*, de unde li se tragea neamul. Cum îl vor fi primit acum păstorii locului și stăpânii aceloră? Bine... Aceasta a fost cauza, că foarte puțin după întoarcerea la *Nazaret*

¹ Mag derivă dela persescul *maghu*, însemnează *escelent*, *mare*. Ei erau o seminție a *Mezilor*, care aveau aceeaș chemare ca seminția *Levi* la *Israeliteni*. La *Haldei* (*Ier. 39, 3. 13.*) sunt castă organizată de preoți și învățați. Foarte de timpuriu se ocupă și cu astronomia; din carte lui *Daniil* rezultă, că aveau deosebite ocupațiuni.

Iosif și Maria fac o nouă călătorie la Vitleem, aducând și pruncul, ca să-și stabilească locuința aci. În aceasta a doaua ședere se întâmplă venirea magilor la Isus. Unde l-au aflat deci magii? În Vitleem. Nu însă mai mult în iesle și în peștere, ci? În casa ce de bunăseamnă și-o făcuse Iosif acolo. (Ce ocupație avea Iosif?)

II. Să vedem acum, cum e descrisă această întâmplare în cărțile voastre.

Cetirea celor dintâi 3 alinei și *reproducerea*.²

Aprofundarea: De ce s'a turburat Irod? Ce se întâmpla cu Irod, dacă un rege nou se scula în țara sa?... Se va fi bucurat Irod de acest lucru? Ci? S'a temut, că Hristos îi va lua tronul. Avea drept Irod să se teamă de aceasta? Pentru ce nu? De ce a venit Isus în lume? Ca să mântuească lumea de păcate, ear' nu ca să-și întemeieze o împărăție lumească. Spus-a Irod magilor, de ce se teme el? Nu. Cum ar fi putut face Irod, ca din prunc să nu se facă rege? Dacă-l omorâ. El însă nu știa, unde se află pruncul, deci ce a făcut?... (*Arhierii* = arhierul din funcțiune și căpeteniile celor 24 clase de preoți. *Cărturarii* = oamenii învățați, cu carte, — teologi și iuriști de odată.) Arhierii și cărturarii într'adevăr știau, unde se va naște Mesia, dar nu credeau, ca pruncul, a cărui naștere eră atât de umilită și acoperită de întunec, să fie Mântuitorul de mult așteptat, și au disprețuit mica osteneală de a călători până la Vitleem ca să se convingă... Spus-a cuiva Irod despre planul său? Nu. Nici magilor nu le-a spus, ci? I-a chemat într'ascuns...; așa lucră oamenii răi cari nu voese să producă bănueli. Dar oare nu știa nime despre planul de ucidere al lui Irod?... Dumnezeu știa. De unde se vede aceasta? A dat de știre magilor în vis...

Ținta 2. *Cum a căutat Irod pruncul.*

I. El l-a căutat deja prin magi; cum de vine acum să-l caute earăși? Magii nu i-au dat nici un răspuns. Ce va face deci Irod? A mai așteptat el cât a așteptat după vestea magilor, apoi văzând, că nu capătă nici o știre, a trimis soldați, ca să omoare toți pruncii din Vitleem și jur dela 2 ani în jos. De ce? Credea, că între aceia va fi și Isus. Ce va face Dumnezeu?

II. *Predarea restului din istorioară și reproducerea.*

*Aprofundare în materie*³: Unde a trimis Dumnezeu pe Isus ca să-l scape de Irod? În Egipt.³ Egiptul a mai servit odinioară ca loc de scăpare unor oameni pe cari îi iubea Dumnezeu —?... Cum s'a arătat

Irod prin fapta sa? Regele orbit de mânie poruncește să se omoare o mulțime de copii, pentru ca să poată nimere pe *unul*, și totuș nu-l nimereste. În curând însă îl lovește pe Irod pedeapsa dumnezească în chipul unui morb crâncen (a putrezit de viu) și între chinuri înfricoșate a trebuit să-și dea spurcatul suflet. După moartea lui Irod Iosif și Maria voesc să se întoarcă earăși în Vitleem, Dumnezeu însă îi spune în vis lui Iosif, să se ducă în Nazaret. Acolo a crescut Isus.

Aprofundare religioasă-morală. Apretierea simțelor și faptelor persoanelor: *Irod* un nelegiuit, un blestemat, mincinos și ucigaș, își sfârșește viața, ca și alți oameni nelegiuiți, într'un chip atât de îngrozitor (Ps. 73. 19.) *Magii* sunt evlavioși, ascultători, plini de iubire față de Dumnezeu și față de prunc. *Dumnezeu* păzește pe cei ce-l iubesc, pe magi în călătorie și înaintea lui Irod, apoi pe pruncul Isus, pe Iosif și pe Maria (cf. scăparea lui Moise).

III

a. Cei trei Magi nu se țineau de poporul Israiltean, din care a eșit Hristos, nici de păstorii din Vitleem (cari erau Jidovi), ci de un alt popor străin din răsărit, care popor nici nu știa de adevăratul Dumnezeu (Păgâni!); cum de vin ei să se închine lui Isus? Îngerul a zis, că „bucurie va fi la tot poporul“, adică Mântuitorul va ajuta tulerora din lumea întreagă. Dintre toate celelalte popoare magii au fost cei dintâi, cari au iubit pe Hristos și s'au închinat. Și după magi, și alte popoare au auzit mai târziu despre Hristos și au crezut în El... La nașterea lui Hristos numai trei păgâni au venit să-i aducă cinste și daruri esteriore; mai târziu au venit popoare întregi de păgâni, ca să-i aducă drept dar inimelă și viața lor; și Dumnezeu le-a dăruit lor mai mult decât au dăruit magii pruncului, — adevărul și fericirea. Și azi vin încă păgânii la Domnul nostru Isus Hristos (Misionari!).

I-a plăcut aceasta lui Dumnezeu? Da, căci El însuși a chemat pe magi, și El însuși a zis prin înger, „bucurie va fi la tot poporul“... „Dumnezeu voește, ca toți oamenii să se mântuească“ (I. Timot. 2, 4).

b. Ce a făcut Irod în mânia sa? Mai știți pe cineva, care a lucrat ca și Irod? (Faraon, frații lui Iosif, Cain). I-a plăcut lui Dumnezeu de fapta lui Irod, de a lui Faron etc? „Mânia omului nu lucrează dreptatea lui Dumnezeu“ (Iacob 1, 20).

IV

a. „Dumnezeu voește, ca toți oamenii să se mântuească“.

b. Mânia omului nu lucrează dreptatea lui Dumnezeu“.

V

Noi încă voim să facem o călătorie la Isus. Unde îl vom găsi? Ce-i vom dăruî noi?

De ce umblă copiii cu steaua?

² Steaua ce s'a arătat la nașterea lui Isus, o descrie foarte pe larg *Ignatie. Crisostom* zice că a fost meteor și o aseamănă cu stălpul de nor în pustie. — *Keppler* etc. zic, că la 747. U. c. a fost constelația Iupiter și Saturn în semnul peștelui. La conjuncția din a 1604 a lui Iupiter și Saturn, *Keppler* a văzut o stea de rangul prim, care anul următoriu a dispărut, și deduce, că aceasta au văzut-o magii. Propoziția „*Steaua... mergea înaintea lor... și a stănut d'asupra unde era prncul*“ se esplică mai bine, dacă înțelegem o apariție cerească ca o stea; despre comet și stea nu se poate zice că merg sau stau d'asupra unui loc.

³ Locul petrecerii în Egipt tradiția îl numește *Matarea* lângă Memfis (sau Leontopol).

Pentru toți oameni a resărit o stea, care-i conduce la fericire. — Pentru ce cântăm în troparul dela Crăciun „Resărit-a lumii lumina cunoștinții”? De ce-i zicem lui Isus în același tropar „Soarele dreptății” și „Răsăritul cel de sus?”

Întru cât se potrivesc la magi vorbele ce le-a zis Isus mai târziu: „Căutați, și veți afla” (Mat. 7, 7)?

Ce ziceri se mai potrivesc la istorioara noastră? „Omul propune, Dumnezeu dispune;” „Dumnezeu păzește pe cei ce-l iubesc;” „Fericiți cei ce n’au văzut...” „Darul cel mântuitoriu...”

31. Ioan Botezătorul și Botezul lui Isus

Mt. 3, 1—17; Mc. 1, 1—11; Lc. 3, 1—18. 21—24.

Ținta

Isus n’a rămas tot prunc, ci s’a făcut un om. Acum era de 30 de ani și avea să fie un *Învățător și Mântuitor* (cf. vorbele îngerului la Naștere). Ce avea El să facă deci? Să învețe și să mântuească (= să scape) pe oameni de păcate... Pân aci Isus a stat tot acasă în Nazaret. Ce trebuia să facă El acum dacă voia să-și înceapă lucrarea Sa? Să meargă între oameni... să se arate lor... *Despre arătarea lui Isus vom vorbi astăzi.*

I

Știm însă (cf. „Nașterea Botezătorului”), că înainte de a se arăta regii între poporul lor, pe cine trimiteau ei înaintea lor? Pe un „înaintemergător”. Spre ce scop?... Oare înainte de arătarea lui Isus între oameni nu se va fi întâmplat așa ceva?... Ce avea să facă „înaintemergătorul” lui Hristos?... Cine era acest „înaintemergător”?...

Mai întâi vom vorbi deci *despre lucrarea înaintemergătorului lui Hristos* (= Ținta specială).

Cine era acest „înaintemergător”? Ioan Botezătorul. Ce știți despre el?... Unde trăia el?... Cine trăesc în zilele noastre în pustie petrecând în rugăciuni și vieată sântă? Călugării pustnici. Așadară Ioan încă era un pustnic sânt. Să vedem dară cum și-a început el lucrarea sa și ce a lucrat!

II

Predarea celor dintâi 3 alinei și reproducerea.

Aprofundare materială: În anul al 15-lea = anul 29. dela nașterea lui Hristos (era dioniziană). *Fost-a cuvântul lui Dumnezeu* = Ioan a pășit la porunca lui Dumnezeu. *În pustie* = unde Ioan trăia retras de lume. De ce trăia el în pustie? Voia să fie departe de păcatele și ispitele oamenilor, să fie numai cu Dumnezeu... Viața lui Ioan în pustie (descrierea din partea elevilor: nutremântul, rădăcini, miere; înbrăcăminte). Cuprinsul principal al predicii Botezătorului — lui este: *Pocățiți-vă...* Motivul este: apropierea împărăției lui Dumnezeu, în persoana Mântuitorului Hristos. Ce va să zică *a se pocăi*? Să le pară

rău că au făcut păcate, să făgăduască lui Dumnezeu, că nu vor mai păcătuî... Pășirea Botezătorului și noul chip al predicii sale atrag atenția tuturor, îndeosebi că de mult nu văzuseră profet. — Ce avea să însemneze *botezarea*?... Pe cei ce se pocăeau, Ioan îi boteza (îi cufunda) în apa Iordanului, ceea ce însemna, că acela care s’a pocăit, acum e curățit de păcate întocmai cum corpul se curăță de necurătenii după spălarea lui cu apă. Bine, dar în pustie nu sunt oameni, cărora le putea vorbi Ioan și pe cari să-i boteze? Oamenii veneau la el. Dar de unde știau oamenii, că Ioan predică în pustie?... Prin pustia, în care trăea Ioan duce un drum, pe care trec mulți oameni. Pe aici striga el cu vocea sa puternică trecătorilor vorbele sale: *Pocățiți-vă...* Cei ce-l auzeau, erau adânc mișcați: ei se reîntorceau în oraș sau în sat, pătrunși de cuvintele profetului din pustie, și povestind ceea ce-i mișcase, respândeau numele lui și deșteptau curiozitatea poporului. Curând, nu se mai vorbea în Iudeea, în Samaria, în Galilea, în țeara de peste Iordan, decât de Ioan Botezătorul.

Aprofundare etică: Ce păreri aveți despre Ioan Botezătorul? E om sânt, iubitor de oameni (voește să-i facă pe toți buni), ascultător și supus voinții lui Dumnezeu. Cum a pregătit dară Ioan calea pentru arătarea lui Isus?...

(Va urma)

Varietăți

Personale. Prea Sântitul Domn Episcop *Nicolae Poșea* și Înalt Prea Cuviosul Domn Arhimandrit și Vicar-episcopesc *Filaret Musta* s’au reîntors dela Sibiu la Caransebeș Luni în 23 August sara.

Dare de samă și mulțămintă publică. Pentru Mănăstirea din „Valea Godinova” au mai contribuit evlavioșii creștini — din Bocșa Montană: Dr. Aurel Oprea, avocat 10 cor., Familia Căzan, 40 cor. — Din Vasiova: Iosif Jurca 50 cor., Aurel Spătariu 10 cor., Nicolae Anțila 10 cor., Mateiaș Ișfan 20 cor., Iosif Moldovan cu soția Eva 20 cor., Nicolae Anțilă Stanciu cu familia 20 cor., Ioan Andriaș 10 cor., Mitru Bloju 10 cor., Aurel Bloju 10 cor., Danil și Iuliana Anțilă 10 coroane, Iosim Anțilă cu soția Ana 10 coroane, Vasile Anțilă cu soția Nasta 10 cor., Iosif Dacea cu soția 10 cor., Iosif Iancovicu cu familia 10 cor., Petru Anțilă cu familia 10 cor., Petru Iova 5 cor. Dela mai mulți 31 cor. și 40 fil. — Din Bocșa Română: Nicolae Iancuț cu soția Ruja 10 cor., Iancu Fratescu 10 cor. Dela mai mulți 71 cor. 90 fleri. Bunul Dumnezeu să primească și această jertfă întru pomenirea și ertarea păcatelor lor. *Macarie Gușcă*, ierodiacon.

Apel. Despărțământul *Astrei* din *Torac* ne trimite spre publicare un apel, din care estragem următoarele: Asociațiunea pentru literatura română și cultura po-

porului român, își va ținea anul acesta adunarea generală la 21 și 22 Septembrie st. n. a. c. în Timișoara, metropola Bănătului. Insufleții de idea măreață urmărită de Asociațiune, prin ridicarea poporului nostru la cultură și civilizațiune și prin aceste la bunăstare și mărire, apelăm, la toată suflarea românească din Bănat dar în special la confrății noștri preoți și învățători, ca îndemnând și poporul de a lua parte în număr cât de mare, să se prezenteze la numita adunare, încălzindu-se la razele răspândite de acel focular sacru, peste întreg poporul român din iubita noastră patrie.

Institututul Model de fete din Turnu-Severin (România), întemeiat anul trecut din inițiativa profesorilor dela liceu a fost din nou organizat. De la 1 Septembrie s'a mutat în cele mai mari și igienice case, în partea cea mai sănătoasă a orașului, pe bulevard, în fața Dunării, proprietatea Cernătescu, unde a fost Prefectura Județului Mehedinți, și I. Poenaru, strada Decebal, peste drum. Institutul are secțiunile: școala micșă pentru copii mici; școala primară cu institutoare numite de minister; curs secundar gimnazial și liceal complet (opt clase cu cele trei secțiuni: modern, clasic și real), după programa statului; școală profesională și de mențiu; cursuri facultative în limbile franceză, germană, italiană sau engleză, după programă specială aprobată de Minister. Lucrul de mână, croitoria, broderia, economia domestică, pianul, muzica vocală, vioara, desenul, pictura se dau cu o deosebită atențiune. Patru pedagoage interne, aduse din streinătate pentru conversațiune și supraveghiere; 16 profesori și profesoare de la liceu și școala profesională se ocupă de instrucțiunea elevelor. Îngrijire părintească, control imediat și individual. Vizite medicale obligatoare în fie-care zi. Prețuri modeste. Înscrierile încep la 22 August, iar cursurile regulat la 10 Septembrie, coform dispozițiunilor ministeriale. Prospecte se trimit după cerere. Directoară *Maria Broșteanu*, licențiată în litere. Director de studii *St. V. Nanul*, doctor în filologie, profesor și fost Director la liceul „Traian”, Turnu-Severin.

Concurs

Pe baza ordinațiunii consistoriale de dtdo 14 Iulie 1904 de sub Nr. 2377 se escrie concurs pentru ocuparea postului de preot în parohia de clasa III-a din **Gornia-Liubcova**, cu termen de recurgere de 30 de zile dela prima publicare în Foaia Diecezană.

Emolumentele sunt:

1. Sesiunea parohială, după care sunt a se suporta sarcinile publice.
2. Locuință liberă în casa parohială.
3. Salar în bani gata 360 cor. pentru săvârșirea grătuită a următoarelor funcțiuni: molitva moașei, botezul, înmormântarea simplă, și umblarea la praznice.
4. Stola uzată dela cununii și alte funcțiuni preoțești.

Doritorii de a ocupa acest post sunt avizați, ca resursele lor provăzute cu documentele prescise și adreseate comitetului parohial, să le subștearnă oficiului protopresbiteral din Iam în termenul de sus având dânsii cu prealabilă încunoștințare protopresbiterală a se infățisa în vre-o Duminecă sau sârbătoare în biserica locală.

Gornia-Liubcova în 25 Iulie 1904. 1—3 [45]

Comitetul parohial

În conțelegere cu protopresbiterul tractual.

Licitațiune minuendă

Pe baza încuviințării Venerabilului Consistor diecezan dtdo 19 Februarie 1903 Nr. 4556 Șc. ex 1902 se escrie licitațiune minuendă pentru edificarea de nou a unei cămări și a plafonului dela locuința învățătorului dela școala gr. ort. rom. din **Jidovini** tractul Bocșei montane, cu prețul de esclamare de 581 cor. 44 fil.

Licitațiunea se va ținea în 29 Aug. (11 Septembrie) 1904 în școala gr. ort. rom. din loc.

Planul și specificarea de spese se pot vedea la președintele comitetului parohial. Licitanții vor avea a depune la licitațiune vadiul de 10%, a prețului de esclamare în bani gata ori în hârtii de valoare. Contractul încheiat între comuna bisericească și întreprinzător se redică la valoare de drept după aprobarea lui din partea Ven. Consistor diecezan.

Jidovini în 8/21 August 1904 2—3 [44]

Comitetul parohial.

Senegin contra tusei, răgușelii, durerii de piept, ofitei, tusei măgărești, catarului astmei, greutății de respirat, lungoarei și tusei seci. **Vindecă sigur și repede.** Prețul **1 cor. 20 fil. și 2 cor.**

Capsic unsoare. Contra durerii de oase, podagrei reumatismului, recețelor, durerilor de cap, dinți și nervi, precum și scrintiturilor. Cele mai îmbătrânite boale le vindecă. Prețul **1 cor. 20 fil. și 2 cor.**

Centarin. Contra morburilor de stomac, precum lipsa de apetit, mistuirea rea, catarul și aprinderea de stomach, greața și vomarea, sgârțurile cele mai grele. Leac sigur. Folosese și la curățirea sângelui. Prețul **1 cor. 20 fil. și 2 cor.**

Kaljodsarsaparil. Mijloc escelent pentru curățirea sângelui la sifilis, morburile tinerețelor **1 sticlă 2 cor.**

Laxbonbons. Închiderea scaunului e cauza diferitelor morburi, precum, palpitatea de inimă, amețeli, dureri de cap și altele. Deci cine suferă de încheierea scaunului numai de cât s' comandez **Laxbonbons** zacharele purgative, plăcute și dulci la luat. Prețul **1 cor.**

Chimicale, drogue, legături și bandagerie chirurgice. Instrucție pentru prepararea diferitelor vinarsuri, liqueruri, rum și altele. Teuri russice, Parfumuri, săpunuri, crem escelent pentru față și mâni. Articoli cosmetice, oleu pentru păr. Esență pentru picatul și întărirea părului. Apa de gură și dinți pe cum și prav. Ori ce fel de articlu din bransă. Toate foarte ieftine. Faceți întrebare și Vă veți convinge.

Cornel Demeter,

apotecar în **Békás-Megyer, fő-utca 45 szám**

9—10 [31]

Budapest mellett.

Convocare

Domnii acționari ai „Asociațiunii de consum“ sub liquidare în Făget sunt prin aceasta invitați, conform §§. 25, 26 din statutele societății, la

a VIII-a adunare generală,

ce se va ține în **26 Septembrie 1904 st. n. la 11 oare a. m.** în localul societății comerciale „Gloria“ din Făget, cu următorul program :

1. Raportul liquidatorilor despre activitatea societății și despre rezultatul anului de gestiune 1903—1904.
2. Raportul comitetului de supraveghiere.
3. Darea absoluturului liquidatorilor și comitetului de supraveghiere pe anul 1903—1904.
4. Eventuale propuneri. — Făget, la 5 Septembrie 1904.

Liquidatori

Active			Contul Bilanț			Passive		
Cassa în numărar	1992	47	Capital social	44.106	16			
Marfă	27.126	46	Cont curent	81.506	93			
Debitori	70.148	12	Creditori	4765	37			
Diversi	1048	30	Dividende nerădicate	288	44			
Mobilier	5172	40						
Spese de fondare	1994	—						
Sald ca pierdere	23.185	15						
	130.666	90		130.666	90			

Făget, la 30 Iunie 1904.

L i c u i d a t o r i :

Dionisie Feneș m. p. Ioan Blidariu m. p. Alesandru Icolosan m. p. Inocențiu Bogdan m. p.

Contul prezent esaminându-l conform legilor și statutelor l-am aflat esact.

Făget, la 5 Septembrie 1904.

Comitetul de supraveghiere:

Dimitrie Iosof m. p. Laurențiu Barzu m. p. Romul Radulovicu m. p. Vasile Nicorescu m. p.

Convocare.

P. T. Domnii acționari ai societății comerciale „Gloria“ în Făget, sunt prin aceasta invitați la a

II-a adunare generală ordinară,

care se va ține în **Făget la 26 Septembrie st. n. 1904 la 10 oare a. m.**

Obiectele puse la ordinea zilei sunt:

1. Raportul direcțiunii despre activitatea societății și despre rezultatul anului II de gestiune.
2. Raportul comitetului de supraveghiere.
3. Darea absoluturului membrilor în direcțiune și comitetului de supraveghiere.
4. Decisiune asupra împărțirii profitului curat.
5. Alegerea unui membru în comitetul de supraveghiere.
6. Staverirea marcei de prezență.
7. Eventuale propuneri.
8. Exmiterea a doi acționari pentru verificarea procesului verbal în adunarea generală.

Făget, la 5 Septembrie 1904.

DIRECȚIUNEA.

Active			Contul Bilanț			Passive		
Cassa în numărar	2063	68	Capital social	33.580	—			
Timbre	534	36	Fond de rezervă	223	76			
Marfă	77.138	90	Creditori	60.832	81			
Debitori	39.902	95	Reescompt	13.021	31			
Mobilier	3979-89		Deposite	200	—			
După descriere de 10%	397-99	3581	Pro-Diversi	2080	—			
Spese de fondare	803-60		Dividende nerădicate	1383	—			
După descriere de 20%	160-72	642	Int. deposite	378	85			
			Profit	2164	94			
	123.864	67		123.864	67			

Făget, la 30 Iulie 1904.

Dionisiu Feneș m. p.
director.

Membrii în direcțiune:

Pentru comptabilitate:
Adrian Olariu m. p.

Laurențiu Barzu m. p. Adam Lesnican m. p. G. Albulescu m. p. Ioan Blidariu m. p. Alex. Icolosan m. p. Sim. Togyerescu m. p.
președinte.

Contul prezent examinându-l conform legilor și statutelor l-am aflat exact.

Făget, la 5 Septembrie 1904.

Comitetul de supraveghiere:

Dimitrie Iosof m. p. Vasile Nicorescu m. p. Romul Radulovicu m. p. Mihail Zsurma m. p.

Mersul Trenurilor

Valabil dela 1 Mai 1904

Budapesta, gara de vest (ny. p. u.), — Orșova

P. I—III.	P. I—III.	A. I—II	M. I—III	P. I—III	Or. Ex. I.	Stațiunile	Or. Ex. I.	P. I—III	P. I—III	P. I—III	A. I—III	P. I—II
815	830	230	245	650	1130	p. Budapesta	s. 1250	715	.	1055	125	740
170	531	802	.	520	423	s. Timișoara-Josefin	p. 803	945	.	545	754	155
210	615	815	.	734	443	p. Timișoara-Josefin	s. 753	743	.	705	733	112
346	823	924	.	901	545	s. Logoj	p. 644	619	.	507	620	1131
740	.	.	.	202	125	Joi	s. Mercuria	639
.	.	.	.	639	639	și	p. și	147	.	.	.	720
.	147	147	.	.	.	M. Ilie	s. Dumineca	.	.	.	1252	.
.	602	602	.	.	.	Buziaș-Băi	p. Dumineca	843	.	.	.	202
402	881	929	.	918	547	p. Logoj	s. 644	611	.	502	614	1123
523	s. 941	1029	.	1032	632	p. Caransebeș	s. 602	512	.	p. 400	531	1024
711	.	.	411	1221	.	p. Domașnia-Cornia	s.	333	1057	.	414	844
735	.	1209	450	1247	.	p. Iablanița	s.	302	1014	.	349	810
800	.	1230	543	110	828	p. Băile-Erculane	s.	345	233	858	327	733
828	.	1256	639	138	853	s. Orșova	p.	315	156	755	258	655

Budapesta gara de vest — Timișoara-Josefin — Baziaș.

	P. I—III	P. I—III	P. I—III	P. I—III	Stațiunile	P. I—III	P. I—III	P. I—III	P. I—III		
	650	1010	815	830	p. Budapesta g. de vest	s. 125	710	740	715		
	520		150	531	s. Timișoara-Josefin	p. 754	935	135	945		
			258		p. Orșova	s. 138		328	1256		
			615		p. Arad	s. 1040		342	1059		
		605	1000	215	p. Timișoara-Josefin	s. 657	917	130	805	† Din 1 Iunie până inclusive 15 Septembrie	
		617	1012	227	s. Chișoda	p. 645	905	118	753		
			520	†1115	p. Buziaș-Băi	s. 1030		†415	1021		
		618	1013	228	p. Chișoda	s. 614	904	117	751		
		645	1040	255	s. Jebel	p. 616	837	1249	724		
		930		453	s. Boca	p.		1015	520		
				1015	p. Boca	s. 930		453			
		650	1044	300	p. Jebel	s. 614	834	1242	716		
		701	1056	312	s. Voitec	p. 602	823	1230	704		
		810		404	s. Gataia	p. 508		1127	602		
		950		618	s. N. Bocșa	p. 340		951	410		
		340		931	p. N. Bocșa	s. 950		618	1155		
		508		1127	p. Gataia	s. 810		404	1015		
		707	1101	317	p. Voitec	s. 555	820	1222	655		
		808	1217	433	s. Vêrșet	p. 451	716	1118	555		
		1250		1023	s. Timiș-Cubin	p.	330		140		
		1220		932	s. Panciova	p.	341		200		
		341	839		p. Panciova	s. 745	1220		952		
		300			p. Timiș-Cubin	s.	1250		1023		
		818	1232	443	p. Vêrșet	s. 443	706	1113	546		
		845	103	514	s. Jasenova	p. 414	637	1041	515		
Din 1 Iunie până inclusive 31 August	*103	*1120		722	s. Oravița	p. 225		820	*412	**315	**Până inclusive 31 Mai și dela 1 Septembrie
	*105	**258		1046	s. Anina	p.		444	*105	**1065	
			444	*115	p. Anina	s.			1046		
			820	*412	p. Oravița	s.			722		
					p. Jasenova	s.	406	630	1036	505	
					s. Baziaș	p.	323	550	959	430	

Observări: Oarele, ce stau de a stânga stațiunilor, să se citească de sus în jos; iar cele ce stau de a dreapta de jos în sus. Timpul dela 6 oare dimineața până la 5 oare 59 minute sara este însemnat cu sublinierea minutelor. Or. Ex. = Trenul Orient-Expres, A. = Tren Accelerat, P. = Tren de persoane, M. = Tren mestecat. În rubrica stațiunilor: s. = sosesc și p. = pleacă.